

Lektionsplanering

Årskurs: Årskurs 6

Ämne: Svenska

Tema: Metaforer

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

- Analysera och samtala om litterära och andra texter.
- Språkets funktioner och uppbyggnad, inklusive stilistiska drag som metaforer och andra bildspråk.

Betygskriterium (E)

- Eleven kan delta i samtal om texters innehåll, budskap och stil.
- Eleven kan ge exempel på hur språk används för att skapa känslor och bilder.

[Lgr22, Svenska, Åk. 4-6]

Lärrarledda instruktioner

1. Introduktion till metaforer (10 min)

- Förklara vad en metafor är och ge exempel.
- Diskutera skillnaden mellan metaforer och liknelser.
- Visa exempel på metaforer i litteratur och vardagligt tal.
- Illustrera med visuella exempel.

2. Analys av metaforer i litteratur (15 min)

- Dela ut korta texter som innehåller metaforer.
- Låt eleverna läsa texterna i par och diskutera metaforerna.
- Be eleverna fundera över vad metaforerna ger för känsla eller bild.

3. Skriva egna metaforer (15 min)

- Ge eleverna en reflektion om att använda metaforer i sitt eget språk.
- Be dem skriva ner fem egna metaforer och dela dem i små grupper.
- Varje grupp väljer sina favoriter att dela med klassen.

4. Avslutande diskussion (10 min)

- Låt några grupper läsa sina metaforer högt.
- Diskutera hur metaforer kan förändra läsarens uppfattning och känslor.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

1. **Vad är en metafor?** En metafor är en liknelse utan "som", som jämför två olika saker. Till exempel, "Livet är en resa" innebär att livet har utmaningar och upptäckter, precis som en resa har.
2. **Metaforernas roll i litteraturen.** Metaforer används ofta i poesi och prosa för att förmedla känslor och beskriva scener på ett målande sätt. De får texter att bli mer levande och engagerande.
3. **Skillnaden mellan metaforer och liknelser.** Medan en liknelse använder "som" för att jämföra, gör en metafor det utan att använda dessa ord. Det är viktigt att kunna identifiera skillnaderna för att förstå språkliga nyanser.
4. **Metaforer i vardagligt tal.** Många använder metaforer utan att tänka på det. Att känna igen metaforer i samtal och medier hjälper eleverna att bli mer medvetna om språket de använder.
5. **Att använda metaforer i eget skrivande.** Lärande av att skapa egna metaforer ger eleverna verktyg att göra sina texter mer uttrycksfulla och personliga.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Metafor	En språklig bild där en sak beskrivs genom att likna vid en annan.	Från grekiska "metaphora" som betyder "överföring".
Liknelse	En jämförelse som använder "som" för att visa ett förhållande.	Från fornnordiska "liknelse", att likna vid.
Bildspråk	Användning av språkliga bilder för att förmedla känslor och idéer.	Från tyska "Bildsprache", ord för bild och språk.

Diskussionsfrågor

1. Hur kan metaforer påverka hur vi förstår komplexa känslor eller upplevelser?
2. I vilken utsträckning tror ni att användningen av metaforer förändras över tid? Finns det moderna metaforer som ni använder?
3. Hur kan vi använda metaforer för att göra vårt skrivande mer levande och intressant?

Aktivitet

Eleverna ska skapa en "metafor-poster" där de illustrerar sina egna metaforer med bilder och korta beskrivningar. De ska använda färger och symboler för att representera sina metaforer visuellt. Dessa affischer kan hängas upp i klassrummet för att inspirera till ett språkfullt klassrum. Aktiviteten syftar till att utveckla deras förståelse för den bildliga dimensionen av språket.

Exit-ticket

Fråga	Svar
1. Vad är en metafor?	En bildlig jämförelse.
2. Ge ett exempel på en metafor.	(Exempel från lektionen)
3. Hur skiljer sig en metafor från en liknelse?	Metaforen gör ingen direkt jämförelse.
4. Varför är metaforer viktiga i litteratur?	De ger djup och känsla.
5. Kan du hitta en metafor i din vardag?	(Exempel från eleverna)
6. Hur kan metaforer förändra en text?	De kan fördjupa förståelsen.
7. Hur skapar man en egen metafor?	Genom att likna två olika saker, utan "som".
8. Vad är bildspråk?	Användning av språkliga bilder.

Hemuppgift

En hemuppgift kan vara att eleverna ska skriva en kort berättelse där de inkluderar minst fem metaforer. De skall också förklara varför de valt just dessa metaforer och hur de fungerar i texten.

Citat

"Poeten skapar inte bilder, han ges dem." - Paul Klee, (1879-1940). Detta citat indikerar att metaforer och bildspråk är en naturlig del av att förstå och skapa språk. Varje elev är en "konstnär" i sitt eget berättande.

Tags: [Lektion](#)